

Чередніченко О.С.,
*курсант 2-го курсу факультету № 2
навчального взводу ГБ-431
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

*науковий керівник –
доцент кафедри філософії та політології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат психологічних наук, доцент
Шинкаренко І.О.*

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Україна розвивається і процвітає за допомогою конституційно закріплених засад, забезпечення конституційного порядку, національної безпеки, правового порядку. Правоохоронна функція держави спрямована на охорону конституційних прав людини і громадянина, та захищати і відстоювати порушені права. Нормальне існування не можливе без ефективної діяльності, щодо охорони прав людини і громадянина. На якому рівні знаходиться реальність забезпечення прав та свобод людини є показником рівня цивілізованості.

Ст. 1 Конституції України проголошує Україну правовою державою, в якій одним із головних завдань є створення реального та діючого механізму захисту прав, свобод і охоронюваних законом інтересів фізичних та юридичних осіб. Центральне місце в сфері правового захисту в державі посідають правоохоронні органи. Правоохоронна діяльність розглядається як вид державної діяльності, яка здійснюється з метою охорони права спеціально уповноваженими державними органами шляхом застосування юридичних заходів впливу в точній відповідності із законом і за неухильного дотримання встановленого порядку. Це найзагальніше визначення поняття правоохоронної діяльності, що широко використовується в правовій літературі. [1]

Правоохоронна функція держави полягає у забезпеченні конституційного порядку, національної безпеки, правового порядку; вона спрямована на охорону конституційних прав людини і громадянина, а також на відновлення (компенсацію) порушених прав.

Поняття правоохоронної діяльності можна визначити як державну правомірну діяльність, що полягає у впливі на поведінку людини або групи людей з боку уповноваженого державою органу (їх посадових осіб) шляхом охорони правопорядку, виявлення або розслідування порушення права, відновлення права з обов'язковим дотриманням встановлених у законі процедур цієї діяльності [2].

Законність є однією з фундаментальних категорій права, відіграє важливу роль у функціонуванні правових відносин суспільства. З появою держави і права вона знаходиться в центрі уваги представників багатьох наук, серед яких суттєву роль відіграє філософське осмислення, відображення її у суспільній свідомості, оцінка її ролі в державному управлінні, правотворчому процесі, збереженні стабільності розвитку суспільства.

Законність – це державно-правовий режим, за допомогою якого забезпечується загальнообов'язковість юридичних норм в суспільстві та державі. В умовах розбудови української держави дотримання і зміцнення законності органами внутрішніх справ набувають виняткового значення.

Тому їй приділяється цій проблемі особлива увага на найвищому державному рівні. Про що свідчать низка наказів МВС, рішень, ухвалених на засіданнях Колегії міністерства і спрямованих на активізацію, пов'язану із зміцненням дисципліни та законності, викоріненням негативних проявів діяльності органів та підрозділів внутрішніх справ. Однак стан забезпечення законності в ОВС в останній час викликає серйозне занепокоєння не тільки керівництва держави і МВС, а й широкого громадського загалу. Це закономірна реакція на процеси, які тепер відбуваються у системі ОВС, зокрема на факти зловживань владою, інших правопорушень окремих працівників цих органів, котрі покликані стояти на сторожі закону та законності [1, 3].

Отже, сучасний стан розвитку суспільства і соціальна практика з об'єктивно вимагають активного і цілеспрямованого вивчення існуючих соціально-правових проблем, в яких чільне місце займає законність, що є критерієм правового життя суспільства і громадян" [3].

Теоретико-філософський аналіз законності, по-перше, дає можливість досягти глибшого пізнання сутності законності, характеру її змісту і форми, ролі у функціонуванні суспільних відносин. По-друге, теоретичне осмислення законності відіграє важливу роль у вихованні громадян України високої правової свідомості і культури, у боротьбі з правовим нігілізмом і злочинністю. По-третє, оскільки Україна стала на шлях будівництва правової держави, то пріоритетами її правової і соціальної політики є забезпечення прав і свобод її громадян, захист державного устрою і правопорядку. Як у свій час підкреслював Гегель, „державний устрій повинен захищати свободу, служити перешкодою свавіллю, ...сприяти благу, щастю і задоволенню людей" [19, 466]. Вирішення поставлених завдань можливе за умов дотримання усіма суб'єктами права існуючих правових норм та законності. По-четверте, теоретичний аналіз законності безпосередньо пов'язаний з практичною діяльністю ОВС, які, у першу ергу, несуть відповідальність за її дотримання всіма суб'єктами права. Але незважаючи на заходи, які вживаються МВС щодо поліпшення дисципліни і законності серед особового складу, поки що бажаних результатів не досягнуто. Так, у ході операції чисті руки" виявлено чимало фактів, що були підставою звільнення майже півтори тисячі працівників. „Не випадково, – підкреслює В.С. Венедиктов, – що ті органи, служби і підрозділи, де забезпечується дотримання особами рядового й начальницького складу правових вимог, де практично відсутні порушення законності, досягають високих результатів в практичній діяльності, домагаючись успішного розкриття злочинів, зміцнення громадського порядку" [4, 21].

Підсумовуючи сказане, можна сказати існує безліч прогалин в правоохоронній системі держави, та ми йдемо до того, щоб їх усунути. Правоохоронна діяльність – це один із напрямів державного управління, адже

вся державна діяльність потребує організації й впорядкування. За допомогою адміністративно-правового регулювання встановлюють правові засади функціонування правоохоронних органів, наприклад, органів внутрішніх справ, митних органів, органів державної податкової служби.

Список використаних джерел:

1. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
2. Копейчиков В.В. Правознавство : Підручник.
3. Юридична енциклопедія / Редколегія Ю.С. Шемшученко (голова редколегії) та інші. – В 6 т. – К. : Українська Енциклопедія, 1998. – Т. 2. – 744 с.
4. Венедиктов В.С. До проблеми забезпечення законності в діяльності працівників органів внутрішніх справ // Право і безпека. – 2002. – № 3. – С. 20-24.